Tweede jaargang, nummer 3, herfst 2017

De Natuurkijker

Nieuwsblad van IVN en KNNV Amersfoort e.o.

Wie worden de nieuwe redacteur en vormgever ?
Plantenman: Arie van den Bremer
Boterbloemen en nog eens boterbloemen
De oorworm wil een andere naam

ivn beleef de natuur!

KNNV vereniging voor veldbiologie

Agenda

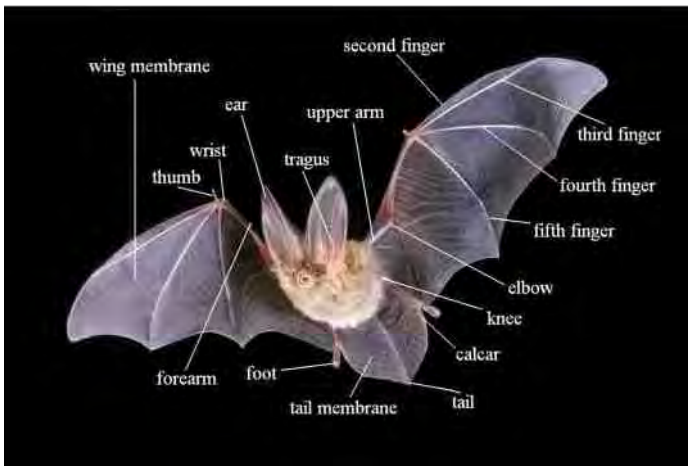

Zaterdag 26 augustus, 20.00 uur: Nacht van de vleermuis, bij de WAR, Geldersestraat 6, 3812PP Amersfoort. Eerst een presentatie en daarna naar buiten. Prijs: vrijwillige bijdrage achteraf. Contact: nachtvan@vleermuizenamersfoort.nl .

Zaterdag 26 augustus, 20.00 uur: Nacht van de vleermuis, in De Groene belevenis, Hamersveldseweg 107, 3833 GM Leusden. Ruth Frederiks, schrijfster van het kinderboek Het spannendste boek van de Veluwe neemt kinderen mee in het verhaal van Gerd, de rosse vleermuis. De vleermuizenwerkgroep verzorgt een informatieve lezing over de vleermuis voor volwassenen. In de schemer naar buiten. Prijs 3 euro.

Woensdag 30 augustus: Natuuracademie over vlinders. Het Groene Huis in Schothorst. Zaterdag 2 september excursie. Kosten 15 euro. KNNV- en IVN-leden 5 euro korting. Meer informatie en opgave via cnme@amersfoort.nl .

Dinsdag 5 september, 20.00 uur: IVN-natuurlezing door Raymond Klaassen: gezenderde Koekoek en Zwaluw: modern trekvogelonderzoek. Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21, 3822 NA Amersfoort. Toegang gratis.

Zondag 17 september: 14.00 - 16.00 uur: natuur en cultuur in Vathorst. Start: Natuurboerderij Brinkhorst in Vathorst. Wageningse Berg 43, 3825 GR Amersfoort. Zie de pagina met natuurexcursies.

Woensdag 20 september: Natuuracademie over kleine zoogdieren. Het Groene Huis in Schothorst. Zaterdag 23 september excursie. Kosten 15 euro. KNNV- en IVN-leden 5 euro korting. Meer informatie en opgave via cnme@amersfoort.nl .

Zaterdag 7 oktober: Vooruitlopend op de Dag van de Duurzaamheid (10 oktober) zijn er vandaag mogelijk al acties. Nadere informatie volgt zo mogelijk en anders bij Jeanne Gootzen, mail jgootzen@hotmail.com, of bij Ruud Corduwener, mail r.corduwener@gmail.com .

Dinsdag 3 oktober 20.00 uur: bij het ter perse gaan van deze Natuurkijker is nog niet bekend wat het onderwerp van de lezing is. Zo mogelijk wordt dat bekend gemaakt in een digitale Natuurkijker.

Woensdag 4 oktober: Natuuracademie over boomvruchten. Het Groene Huis in Schothorst. Zaterdag 7 oktober excursie. Kosten 15 euro. KNNV- en IVN-leden 5 euro korting. Meer informatie en opgave via cnme@amersfoort.nl .

Zondag 8 oktober: Vooruitlopend op de Dag van de Duurzaamheid (10 oktober) zijn er vandaag mogelijk al acties. Nadere informatie volgt zo mogelijk en anders bij Jeanne Gootzen, mail jgootzen@hotmail.com, of bij Ruud Corduwener, mail r.corduwener@gmail.com .

Dinsdag 10 oktober: Dag van de Duurzaamheid. Locaties en tijden nog niet bekend, maar meer informatie bij Jeanne Gootzen, mail jgootzen@hotmail.com, of bij Ruud Corduwener, mail r.corduwener@gmail.com .

Zondag 15 oktober, 14.00 - 16.00 uur: paddenstoelenexcursie. Start: bij witte hek aan de hoek Keesomstraat - Kamerlingh Onnesstraat, 3817 JZ Amersfoort. Zie de pagina met natuurexcursies.

Woensdag 1 november: Natuuracademie over paddenstoelen. Schoolsteeg te Leusden. Zaterdag 4 november excursie. Kosten 15 euro. KNNV- en IVN-leden 5 euro korting. Meer informatie en opgave via cnme@amersfoort.nl .

Dinsdag 7 november, 20.00 uur: Coelhorst, de Slaag en de Eemdelta; welke plannen heeft Natuurmonumenten met dit gebied? Natuurlezing door Gradus Lemmen. Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21, 3822 NA Amersfoort. Gratis.

Zondag 19 november: 14.00 -16.00 uur: herfst op landgoed De Boom. Start: Eind Hamersveldseweg, hoek Leusbroekerweg, bij toegangshek landgoed De Boom, 3832
GK Leusden. Zie de pagina met natuurexcursies.

De Natuurkijker

4	Wie worden de nieuwe redacteur en vormgever?
5	Nieuwe naam voor werkgroep wandelingen
6	Plantenman: Arie van den Bremer
8	Natuurlezingen
9	Gierzwaluwen in Vathorst
10	Natuurexcursies
12	Boterbloemen, boterbloemen
13	De oorworm wil een andere naam

Van de redactie

Ik ga niet wéér zeggen dat de tijd zo snel gaat. Maar ja, de herfst komt onontkoombaar dichterbij, en dus moet er een nieuw blad komen.
Toch kijken we eerst nog even terug naar de zomer. Er lag namelijk nog een verhaal over zomerse boterbloemen op de plank, van Joop de Wilde. En Jan Buitenpost wilde met alle geweld nog een stukje kwijt over de gierzwaluwen in zijn wijk Vathorst.
En dan toch de toekomst. Die wordt voornamelijk zichtbaar in de keuzes die - nieuwe naam - de werkgroep Natuurexcursies maakte voor de herfstige wandelingen. Vanzelfsprekend zit daar de klassieke paddenstoelenwandeling bij. Van de eveneens klassieke paddenstoelensoep wordt niet gerept. Het is dus even afwachten - hint - of de wandeling met deze aangename traditie wordt aangekleed.
Een ander stuk toekomst is wat er in een met klimaatverandering kampende wereld gaat gebeuren. Die toekomst is feitelijk al begonnen, wanneer je kijkt naar de opwarming, de woestijnvorming en watertekorten in Afrika, Spanje, Portugal én de Verenigde Staten. Meneer Trump kan niet volhouden dat er niets aan de hand is als binnenkort zijn privé golfterrein in Florida overstroomt. Onze IVN-werkgroep Duurzaamheid organiseert activiteiten om mensen wakker te schudden.
Ook toekomst: zoals inmiddels wel bekend mag worden verondersteld stopt de huidige redactie met het maken van dit blad. Voor de besturen van KNNV en IVN reden een oproep te doen voor mensen die de huidige redactie kunnen vervangen.
Die oproep, op pagina 4, meldt wat er gewenst is, maar stond en staat ook bol van de complimenten aan de huidige redactie. Ongemakkelijk veel. Gelukkig was het stuk te lang zodat de redactie - ondanks een uitdrukkelijk verbod daartoe - het complimenteuze deel van de tekst toch maar wat heeft ingekort. De redactie is tenslotte niet voor niets autonoom en lichtelijk anarchistisch.
En verder: de vaste rubrieken: agenda, lezingen, excursies, de kleine beestje van Janine Mariën. Veel leesplezier.

De Natuurkijker is het gecombineerde blad van de KNNV en het IVN Amersfoort en omstreken.
Het blad verschijnt op papier en digitaal op 1 maart, 1 juni, 1 september en 1 december. P
lus tussendooor wanneer er iets is te melden, maar dan alleen digitaal.
Redactie: Kees Quaadgras
E-postadres: redactie.natuurkijker@gmail.com
Het IVN is erkend als ANBI
Druk: Editoo BV te Arnhem

FSC
www.fsc.org
MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135

Bij de voorpagina: de herfst brengt ons eenden die we in zomer minder vaak zien, zoals de krakeend. Die komt vaak een beetje grijzig en grauw over. Maar hij heeft een prachtige gemarmerde borst. En kijk eens wat een kleurenpracht er schijnt als hij even zijn vleugels uitslaat.

Wie wordt nieuwe eindredacteur van Natuurkijker?

Je hoopt dat het nooit gebeurt. Maar dan breekt toch het moment aan dat Kees Quaadgras een mailtje aan de besturen van KNNV en IVN stuurt waarin hij zegt afscheid te willen nemen van het eindredacteurschap van de Natuurkijker. Het is spijtig maar ook begrijpelijk dat Kees het besluit heeft genomen om eind 2017 afscheid te nemen.

Dat betekent dat de besturen van IVN en KNNV hier aan alle leden de indringende vraag voorleggen: "WIE KAN EN WIL KEES QUAADGRAS OPVOLGEN ALS EINDREDACTEUR VAN DE NATUURKIJKER?"
Zo'n vraag vraagt om uitleg. Maar we willen graag eerst terugkijken op de grote verdiensten van Kees Quaadgras voor onze beide verenigingen. Ooit had de KNNV het verenigingsblad De Konvo en het IVN De Uitloper. In 2016 besloten de besturen van beide om een koepelorganisatie te beginnen om waar mogelijk activiteiten te bundelen. Dat leidde tot het besluit De Uitloper en De Konvo te bundelen in een nieuw gezamenlijk blad: Natuurkijker.

Gewoonlijk krijg je bij samenvoeging van twee bladen de vraag hoe je de taken en verantwoordelijkheden van twee eindredacteuren en twee vormgevers moet samenvoegen. Dat speelde gelukkig niet in Amersfoort. Vanuit beide organisaties en bij beide bladen ging het om één persoon: Kees Quaadgras. Een man die op overtuigende wijze zijn sporen had verdiend in de journalistiek als journalist bij lokale huis-aan-huis bladen in Amersfoort. Als eindredacteur van de Konvo en de Uitloper toonde Kees Quaadgras aan ook een voortreffelijke vormgeverte zijn. Over een lange reeks van jaren bewees Kees beide organisaties een grote dienstdoor zijn journalistieke ervaring en zijn creatieve gave als vormgever beschikbaar te stellen.
Het moment is, helaas voor ons, aangebroken dat Kees aangeeft meer te willen reizen en meer tijd om er op uit te trekken. Het is hem van harte gegund! Dit is het moment om aan te geven dat wij hem bijzonder dankbaar zijn voor alles wat hij voor KNNV en IVN heeft betekend. Wij komen daar absoluut op een ander moment op terug.

Blijft de vraag: "Hoe nu verder?" Wie kan en wil Kees vervangen?
Dat wordt lastig. Toch moeten we een oplossing vinden. Het lijkt verstandig het probleem in eerste instantie op te splitsen in twee aandachtspunten:
1. Het verzamelen en ordenen van redactionele bijdragen voor het blad
2. De vormgeving van het blad
Een eindredacteur is vooral verantwoordelijk voor het verzamelen van artikelen. Dat kan door mensen die bijdragen insturen of door mensen aan te sporen en te begeleiden om stukjes voor de Natuurkijker te schrijven. Alle bijdragen worden samengevoegd tot een blad. Dat heet de opmaak of vormgeving of layout. Die taken werden door Kees beide ingevuld, maar kunnen goed worden gesplitst.
Als u denkt: "Ik voel mij goed in staat om verhalen te verzamelen en overleg te voeren met mensen om ook eens wat te schrijven voor de Natuurkijker, neem dan contact op met ons. Het probleem van de opmaak wordt dan op een andere manier opgelost.
Redactionele inhoud en vormgeving zijn twee verschillende verantwoordelijkheden. Het zou fantastisch zijn als we iemand kunnen vinden die beide taken kan invullen. Het kan ook bereikt worden door redactionele inhoud en vormgeving te splitsen. Als u dus denkt dat vormgeving van het blad iets is waarvan u zegt: "Dat lijkt mij leuk!" dan moet u ons dat zeker laten weten.

Het is goed denkbaar dat er leden zijn die denken dat zij een goede bijdrage kunnen leveren door bijdragen voor de Natuurkijker te verzamelen en goed te kijken naar de punten en komma's in de aangeleverde tekst, maar voor zichzelf tot de conclusie komen dat vormgeving niet hun ding is. Dan kunnen we gaan zoeken naar een tweede persoon die de vormgeving kan verzorgen. Of we zoeken naar iemand buiten onze organisaties die deze taak kan invullen: dus uitbesteden.

Het is uiteraard ook denkbaar dat er leden zijn die menen dat zij een goede bijdrage
kunnen leveren in de vormgeving. Als we dan intern geen eindredacteur kunnen vinden voor de redactionele inhoud dan kunnen we deze taak uitbesteden aan iemand buiten onze verenigingen ter ondersteuning van een 'eigen' vormgever.

Samenvattend:
- We zoeken een opvolger voor Kees Quaadgras als eindredacteur/vormgever van de Natuurkijker
- De taken van eindredacteur (redactionele inhoud) en vormgever kunnen worden gesplitst
- We hopen binnen KNNV en IVN leden te vinden die de taak van eindredacteur/vormgever op zich kan nemen of EEN van deze taken kan invullen
- Indien we binnen onze verenigingen niemand kunnen vinden die deze taken over kan
nemen, dan moeten wij deze taken uitbesteden met alle financiële consequenties van dien.
Potentiële kandidaten kunnen contact opnemen met Joop de Wilde die namens KNNV en IVN het aanspreekpunt is.
Joop de Wilde
jdewilde@euronet.nl 06 53264063

Staand v.l.n.r. Arie van den Bremer, Gisela Baremans, Piety Vernooij, Wil Schonewille,Hugo Graafland en Fred van Holland. Zittend Dick van Etten, Ton Schockman, Ank Latté en Jos Belleman.

Werkgroep Wandelingen heet nu werkgroep Natuurexcursies

De werkgroep wandelingen gaat verder onder de naam: werkgroep Natuurexcursies.

Tijdens het gidsenoverleg in maart, werd, mede door de inbreng van enkele nieuwe gidsen in opleiding, geconstateerd dat de tijd rijp was voor een nieuwe naam van onze werkgroep.
De naam natuurexcursies kreeg de meeste stemmen van de drie voorgelegde opties. De naam natuurexcursies past beter bij de activiteiten die wij aanbieden. De komende periode willen we meer thema-excursies verzorgen. Dit kan een speciaal onderwerp betreffen, maar ook een excursie met een rolstoel of juist een doorstapexcursie. Daarbij verzorgen wij al jaarlijks een fietsexcursie.

Facebookpagina

Bij de aanpassing van de naam hoort natuurlijk ook een Facebookpagina. De excursies worden als activiteit vermeld en de deelnemers aan de activiteit kunnen een korte reactie achter laten of een foto plaatsen.
Hiermee proberen wij een bredere doelgroep te bereiken en nog meer mensen te interesseren voor IVN-activiteiten in de mooie natuur van Amersfoort. De link naar de Facebookpagina is:
https://www.facebook.com/ivnnatuurexcursiesamersfoort/
Tot ziens bij de volgende Natuurexcursie
Wil Schonewille en Mary Brussee-Schiffer

Dag van de Duurzaamheid

De Dag van de Duurzaamheid heeft plaats op dinsdag 10 oktober. Het IVN Amersfoort werkt er in de persoon van Ruud Corduwener aan mee, evenals Jeanne Gootzen van Milieudefensie Amersfoort. Zij zijn de initiatiefnemers.

Aan het programma wordt nog gewerkt. Er wordt gedacht aan activiteiten op drie plekken: het Soesterkwartier, Amersfoort-Zuid en Vathorst. Het Groene Huis doet ook mee.
Voorafgaand aan de eigenlijke dag is het plan op zaterdag 7 oktober een fietstocht langs duurzame initiatieven te houden, en op zondag 8 oktober een avond met lezingen en/of films, op een centrale locatie in de stad, bijvoorbeeld De War.
Het doel van de dag is mensen in Amersfoort bewust te maken, te informeren, en te stimuleren om hun leven – op welk vlak dan ook - te verduurzamen.
Duurzamere keuzes zijn noodzakelijk om de klimaatverandering af te remmen en liefst te stoppen, zodat de aarde voor iedereen leefbaar blijft.
Tijdens de dag komen zaken aan de orde als duurzaam groen, tuinprojecten, isolatie en verduurzaming van woningen, elektrische deelauto's, duurzame voeding, minder afval, en de voordelen van de fiets boven de auto.
Zo'n dag organiseren gaat niet vanzelf. Hulp is welkom. Neem daar voor contact op met Jeanne Gootzen, mail jgootzen@hotmail.com, of met Ruud Corduwener, mail r.corduwener@gmail.com . Verder wordt gedacht aan een app voor duurzame winkels.

In tien jaar tijd tot selfmade plantendeskundige

door Wil Schonewille

“Na mijn pensionering zijn we verhuisd naar deze plek aan de rand van Leusden. De aanleg van de tuin was mijn project. Ik fotografeerde en inventariseerde de planten die er al stonden. De Teunisbloem bleek een onkruid te zijn, maar die vond ik juist mooi. Toen ben ik me gaan verdiepen in wilde planten en dat studeren is niet meer opgehouden. Onkruid bestaat niet, volgens mij, en dat wil ik de mensen laten zien.”

Landelijke bekendheid kreeg Arie van den Bremer met zijn boek Basisgids Grassen. Het was genomineerd voor de Jan Wolkersprijs, als beste natuurboek van het jaar 2015. Drie boeken staan er inmiddels op zijn naam. Dichter bij huis is hij bestuurlijk actief en intensief betrokken bij KNNV- en IVN-activiteiten. Hij is medeoprichter van de Natuuracademie en werkt als vrijwilliger in de Struintuin in Leusden.

Verwondering

“Ik heb mijn hele leven in Leusden gewoond. Als kind had ik een groentetuintje, later een bloemen- en moestuin, maar de echte aandacht voor de natuur kwam na mijn pensionering. Ik werd lid van de KNNV maar wilde ook natuurgids worden. Overdragen van kennis aan volwassenen heb ik, ook voor mijn werk bij DHV, altijd graag gedaan. Zo kwam ik bij het IVN terecht.

"In Amersfoort was er geen cursus op dat moment, maar in Woerden vond ik een plek die me beviel. Door de gidsenopleiding is mijn belangstelling van de natuur nog verder toegenomen. Ik ging verbanden zien en herkennen en kreeg meer oog voor de grote lijnen. Verwondering over de korstmossen die ik ontdekte op de Rode Esdoorn in mijn tuin, vormt de basis van mijn boek Basisgids Korstmossen dat in samenwerking met Leo Spier, een expert op dit gebied, tot stand is gekomen.

"In de loop van de tijd heb ik vele deskundigen leren kennen die allemaal graag hun kennis delen. Excursies van FLORON (Floristisch onderzoek Nederland) bijvoorbeeld, zijn heel leerzaam en toegankelijk voor iedereen.”

Gat in de markt

“Fotograferen van wilde planten is mijn hobby. Heukels' Flora van Nederland is mijn leidraad bij de bepaling of ik met een wilde plant te maken heb. Van elke plant maak ik vaak meer dan tien opnamen, van specifieke kenmerken en alle stadia van ontwikkeling. Dit heeft mede geleid tot mijn eerste boek, Wilde planten in de Gelderse Vallei en het Eemland, met als subtitel Van knop tot dop, dat in 2008 verscheen. Het bleek een gat in de markt om planten op deze manier te laten zien, ze zijn allemaal verkocht.

“Voor mijn boek over composieten, dat bijna klaar is, fotografeerde ik planten in heel Nederland. Via waarneming.nl kom ik er achter waar zo’n plant te vinden is. Daar ga ik dan meerdere keren naar toe om een goede serie foto’s te kunnen maken. Als dat niet lukt, omdat de berm gemaaid is bijvoorbeeld, probeer ik een andere plek te vinden of komt die plant niet in het boek. Helaas blijken waarnemingen wel eens fout te zijn en dan was de reis voor niets.”

Inventarisaties

“In het land van de blinden is eenoog koning. Na verschijning van het plantenboek kwam de vraag of of ik planteninventarisaties wilde doen. Dat leek me een mooie invulling van het KNNV-lidmaatschap.

"De eerste jaren ging het alleen om planten. Daarvoor is een werkgroep Planten bij de KNNV opgericht. Die onderzoeken deed ik voor de gemeenten Amersfoort en Leusden, maar ook voor grootgrondbezitters als De Boom en Het Utrechts landschap. Leuk is dat er steeds meer mensen zijn die zowel IVN- als KNNV-lid zijn. Het kennispotentieel is daardoor steeds groter geworden, het onderzoeks-

veld uitgebreid.
Inmiddels heb ik in de omgeving van Amersfoort en Leusden met hulp van al die KNNV'ers en IVN'ers in de afgelopen jaren zo'n twaalf gebieden geïnventariseerd. Bij de inventarisatie vorig jaar, van de Hoge Klei, waren zeven werkgroepen betrokken. Dit jaar inventariseren we op Rusthof, een spectaculaire plek. De verslagen zijn te vinden op http://www.knnva-mersfoort.nl/verslagen.
"In die gebieden staan natuurlijk ook grassen. Omdat het mijn eer te na was die niet te zien heb ik mij daar toen ook maar in verdiept. Een wereld ging open, net als bij korstmossen. Heel leuk natuurlijk dat mijn grassenboek werd genomineerd voor de Jan Wolkers-prijs. Er kwam zelfs een radioploeg van Vroege Vogels om me te interviewen, ik heb ze meegenomen op grassenexcursie in de Schoolsteeg."

Richten op een breed publiek
"Aandacht voor natuurwaarden vind ik een belangrijk onderwerp in een tijd van groeiende wereldbevolking en een dreigend tekort aan grondstoffen. Als we niet zuiniger omspringen met de natuur, zie ik de toekomst somber in. Alhoewel ik geen actievoerder ben vind ik het terecht dat het IVN het thema duurzaamheid heeft opgepakt. Natuureducatie is nodig om mensen bewust te maken van de natuurwaarden in hun omgeving. Dit thema staat helaas nog niet bij elke gemeente hoog op de agenda.
"Met de Natuuracademie organiseren we tien mini-cursussen per jaar en bereiken daarmee een breed publiek. We beschikken nu over zo'n vierhonderd mailadressen van belangstellenden. Enkele weken voor de cursus sturen we hun het persbericht. Dat levert altijd veel aanmeldingen op. Voor IVN-activiteiten zou dit ook een middel kunnen zijn om de PR te verbeteren."

Toekomst
"Mijn streven is een goede samenwerking op alle niveaus. Gelukkig loopt in Amersfoort de samenwerking tussen KNNV en IVN prima. Verder draag ik mijn steentje bij door het geven van excursies en cursussen, betrokkenheid bij de gidsenopleiding, het schrijven van artikelen, verslaglegging van inventarisaties en mijn boeken. Mijn insteek is altijd om kennis toegankelijk te maken voor zo veel mogelijk mensen. Het delen van kennis vind ik erg mooi en wordt vaak positief gewaardeerd.
"Ook hardlopen in de natuur doe ik graag. Al jaren neem ik deel aan de Zevenheuvelenloop bij Nijmegen. Erg trots ben ik op mijn marathons waaronder New York en Berlijn. Maar bij het trainen gaat het mij niet meer om de inspanning alleen, ik kijk om mij heen en kom altijd wel met een plantje of een mosje thuis.

IVN Natuurlezingen

Dinsdag 5 september, 20.00 uur:
Gezenderde koekoek en zwaluw: modern trekvogel-onderzoek
Natuurlezing door Raymond Klaassen
2017 is het jaar van de koekoek. En in september is de vogeltrek naar het zuiden weer in volle gang. Waar de zomervogels in de winter bleven was lange tijd een mysterie. Veranderde de koekoek bijvoorbeeld na de zomer in een sperwer? Overwinterden de zwaluwen op de bodem van een meer?
inmiddels weten we al lang dat onze vogels lange reizen maken naar Afrika. Tegenwoordig kunnen we met behulp van zender- en loggertechnieken trekvogels op hun imposante reizen volgen. Wat opvalt is de grote variatie in trekroutes en hoe trekvogels hun reizen precies indelen. Bijna elke soort lijkt een eigen verhaal te vertellen.
Tijdens zijn lezing op 5 september schetst trekvogel-onderzoeker Raymond Klaassen de variatie in trekpatronen aan de hand van een aantal soorten waar van de reizen pas heel recent zijn vastgelegd. Een van die soorten is de geheimzinnige Koekoek. Raymond Klaassen is verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen.
De lezing begint om 20.00 uur in Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21, 3822 NA Amersfoort. De toegang is gratis.

Het enorme verschil in afmetingen tussen de jonge koekoek en gastouder kleine karekiet is hier goed zichtbaar. Foto: Kees Quaadgras

Dinsdag 3 oktober 20.00 uur: bij het ter perse gaan van deze Natuurkijker is nog niet bekend wat het onderwerp van de lezing is. Zo mogelijk wordt dat bekend gemaakt in een digitale Natuurkijker.

Dinsdag 7 november, 20.00 uur: Coelhorst, de Slaag en de Eemdelta; welke plannen heeft Natuurmonumenten met dit gebied?
Natuurlezing door Gradus Lemmen
De Eemdelta als geheel is een bijzonder waardevol landschap. De boer is er de belangrijkste beheerder. De rivier zelf is bijna niet te herkennen als een rivier en oogt soms meer als een kanaal.
Gradus Lemmen gaat op 7 november in gesprek met u over het beheer van de gebieden van Natuurmonumenten in de Eemvallei. Natuurmonumenten beheert bijzonder succesvol weidevogelgebieden zoals De Slaag, en het landgoed Coelhorst. Gradus is gebiedsmanager en sinds 1 oktober 2016 in die functie verantwoordelijk voor alle gebieden van Natuurmonumenten in de provincie Utrecht.
Diverse vragen komen aan de orde. Welke plannen heeft Natuurmonumenten met dit gebied? Wat zijn uw zorgen? Welke potenties zijn er? Wat is de rol van de landbouw? Wat is de bedoeling van de Streekconferentie die Natuurmonumenten deze maand over dit gebied organiseert?
De lezing begint om 20.00 uur in Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21, 3822 NA Amersfoort.
De organisatie is in handen van de Werkgroep Natuurlezingen Amersfoort, een samenwerkingsverband van KNNV, IVN, Vogelwacht Utrecht en Gemeente Amersfoort.

Pittoresk stuk Eemland bij het gemaal Zeldert. Foto Erik van Beers

Gierzwaluwen in rotsgebied Vathorst

door Jan Bijpost

De straat waar ik woon is een rotsgebied. In veel gevels zijn neststenen gemetseld, tijdens de nieuwbouw, circa vijftien jaar geleden. Aanvankelijk waren het mussen en spreeuwen die er van gebruik maakten, maar na na enkele jaren kwamen er twee paren gierzwaluwen nestelen. Ik heb daar eerder eens over geschreven in de Uitloper van toen.
Aanleiding om opnieuw dit onderwerp te belichten is het goede nieuws dat er elk jaar meer broedparen bij komen. Steeds meer neststenen raken bezet door deze luchtacrobaten. Op 6 mei van dit jaar zag ik de eerste vogels arriveren, ontdekte nieuwe bewoners, tot wel twaalf broedparen. Tegen de tijd dat de jongen uitvlogen kon je dagelijks zwermen zwaluwen door de straat horen gieren.
Op een dag in mei was er tumult in de straat omdat er een kleine vogel op de grond lag vlak voor de deur van de buren. Jan, weet jij wat dit is? Ja, een pul van een zwaluw die uit jullie gevelkast is gevallen. Gauw de ladder erbij en de vroege vogel terug in de kast gestopt. Even later kroop een ouder er bij in om het kind te voeden. Daar word ik nou blij van.
Nog een bijzonderheid tot slot: het leek een afscheidsritueel. Af en aan vlogen ze, bleven even voor de ingang van het vlieggat hangen met hun klauwtjes en vlogen weer verder, de een na de ander bij diverse neststenen. Dat ging een hele tijd zo door, uiteraard onder luid gegier. Zou het kunnen dat de volwassenen daarmee de jongen inprenten om dit nest vooral niet te vergeten en volgend jaar weer terug te komen?

Nacht van de vleermuis 2017

Overdag zie je ze niet, maar als de avond valt, scheren ze behendig door de lucht, jagend op insecten. De mysterieuze vleermuizen zijn vliegende zoogdieren, waar over veel valt te vertellen.
Dat gebeurt dan ook, zaterdagavond 26 augustus kun je er van alles over leren tijdens De nacht van de vleermuis, op twee plekken in Amersfoort en Leusden.
In Amersfoort begint het met een presentatie. Halverwege naar buiten om ze te spotten. Dit doen we niet alleen met de ogen, maar ook - via een batdetector - met de oren. Na afloop is de binnentuin open voor napraterij.
In Leusden neemt Ruth Frederiks, schrijfster van het kinderboek Het spannendste boek van
de Veluwe, kinderen mee in het verhaal van Gerd, de rosse vleermuis. Ze krijgen een vleermuis op hun gezicht geschminkt en leren meer over de vleermuis. De
vleermuizenwerkgroep verzorgt voor volwassenen een lezing over de vleermuis. Ook in Leusden zullen we vleermuizen gaan zoeken in de schemering.
Zaterdag 26 augustus, 20.00 uur: Nacht van de vleermuis, bij de WAR, Geldersestraat 6, 3812PP Amersfoort. Eerst een presentatie en daarna naar buiten. Prijs: vrijwillige bijdrage achteraf. Contact: nachtvan@vleermuizenamersfoort.nl .
Zaterdag 26 augustus, 20.00 uur: Nacht van de vleermuis, in De Groene belevenis, Hamersveldseweg 107, 3833 GM Leusden. Ruth Frederiks, schrijfster van het kinderboek Het spannendste boek van de Veluwe neemt kinderen mee in het verhaal van Gerd, de rosse vleermuis. De vleermuizenwerkgroep verzorgt een informatieve lezing over de vleermuis voor
volwassenen. In de schemer naar buiten. Prijs 3 euro.

IVN Natuurexcursies

Zondag 17 september: 14.00 - 16.00 uur: natuur en cultuur in Vathorst
Start: Natuurboerderij Brinkhorst in Vathorst, Wageningse Berg 43, 3825 GR Amersfoort
OV: bus 7, halte grenspolder, vanaf daar 8 minuten lopen
De excursie is rolstoelgeschikt.

In de nieuwbouwwijk Vathorst vormt de Natuurboerderij Brinkhorst een oase van groen. Bronnen uit 1697 maken al melding van een boerderij op deze plek. De boerderij was een hofstede die deel uitmaakte van het buurtschap Buurtsdijk (buurt aan de dijk). De huidige boerderij stamt uit ongeveer 1860. De boerderij ligt op de overgang van een dekzandrug naar lager, natter gebied.
Het witte zand uit de dekzandrug werd onder meer gebruikt voor het ophogen van de begraafplaats in Hooglanderveen. Het landschap van vroeger is hier nog bewaard gebleven.
Rondom de oude boerderij getuigen de bomen, houtwallen, kleine weiden en de hoogstamboomgaard van het landelijk verleden. De paddenpoel en het klimaatbosje zijn later aangelegd. Hierdoor zijn verschillende biotopen ontstaan met elk hun eigen flora en fauna.
De Natuurboerderij Brinkhorst is sinds 2008 een kinderboerderij. De IVN gidsen nemen u mee op een korte wandeling in de omgeving van de boerderij. Er wordt ruimschoots stilgestaan bij de natuur- en cultuurhistorische waarden van het gebied.
Meer informatie: Wil Schonewille, tel. 033 - 25 727 83 of 06 - 51 40 27 53.

Een natuurlijk stuk Vathorst. Foto Wil Schonewille

Zondag 15 oktober, 14.00 - 16.00 uur: paddenstoelenexcursie
Start: bij witte hek aan de hoek Keesomstraat - Kamerlingh Onnesstraat, 3817 JZ Amersfoort
OV: bus 1, halte Amerhorst aan de Bosweg.

Alhoewel paddenstoelen het hele jaar door te zien zijn, komen de meesten toch pas in het najaar tevoorschijn omdat er dan voldoende voedsel en veel vocht aanwezig is. Paddenstoelen zijn de vruchten van een schimmel of zwam die in de grond, onder de schors van een boom of op een dode tak groeit. De paddenstoel moet sporen (zaad) vormen die met de wind meegevoerd kunnen worden.
Paddenstoelen spelen een belangrijke rol in de natuur. Sommige doen dienst als opruimers, terwijl andere juist innig samenwerken met planten, dit tot wederzijds voordeel. Bovendien zijn er soorten die een boom kunnen doden. Daarnaast zijn paddenstoelen zelf vaak mooi en doen zij een beroep op de verbeeldingskracht van mensen.
Wij lopen over landgoed Nimmerdor, een aantrekkelijk gebied met statige beukenlanen, hoogteverschillen en met loof-, naald- en gemengd bos. De kans op het vinden van veel verschillende paddenstoelen is dan ook groot, zeker als het in de week voor de wandeling veel geregend heeft. Samen met de IVN-gidsen gaan we het bos in om de kleurenpracht te bewonderen en ons te verbazen over al die verschillend gevormde paddenstoelen.
Meer informatie: Ank Latté 033-4946018

Vliegenzwam. Foto: Ank Latté

Zondag 19 november: 14.00 -16.00 uur: herfst op landgoed De Boom
Start: Eind Hamersveldseweg, hoek Leusbroekerweg, bij toegangshek landgoed De Boom, 3832, GK Leusden
OV: bus 80, 82, 280, 380, 680, 690 en X80, halte Leusbroekerweg/ De Mof

Het IVN verzorgt een excursie op het landgoed van Stichting De Boom tussen Leusden en Woudenberg. Landgoed De Boom is vernoemd naar de oude dikke wilg die bij de toegangsbrug stond. Sinds mensenheugenis prikten mensen uit de buurt allerlei aankondigingen op deze boom.
De wilg is omstreeks 1936 gekapt, maar tijdens de wandeling komen we nog veel mooie bomen tegen, zoals een groep hulstbomen, krimlinden, en een hakhoutbos. We wandelen door beukenlanen die deels langs de Lunterse beek lopen. Het witgepleisterde landhuis ligt in het parkbos uit 1880 en heeft slingerpaden, bospercelen en grote gazons tussen het huis en de weg en beek.
Hier begint het nieuws: de restauratie van nutstuin, oranjerie, wagenschuur, kassen en muren van Landgoed De Boom zijn nagenoeg afgerond. Dat is een knap stuk restauratiewerk. Met name de tuinmuren en kassen zijn weer als nieuw. De orangerie is in oude staat hersteld. Tijdens de wandeling zullen we dat zien.
Meer informatie: Arie van den Bremer, tel 033-4325700

Nieuwe kassen in de tuin van landgoed De Boom. Foto: Arie van den Bremer

Bloemrijk of gifgroen

De Heimans en Thijsse Stichting organiseert samen met IVN, KNNV en SoortenNL een symposium over de toekomst van het Nederlandse platteland en het nieuwe Europese landbouwbeleid dat in 2020 van start zal gaan.

Een nieuwe toekomst voor het platteland. Steeds meer mensen maken zich zorgen over het verdwijnen van het weidse, kleurrijke boerenland dat tot voor kort zo onverbrekelijk met Nederland was verbonden. Het grootste deel van de boerenlandvogels is verdwenen en slootkanten vol bloemen kom je nauwelijks meer tegen.

Oorzaken zijn de steeds verdergaande schaalvergroting en intensivering van de landbouw. En dat terwijl de werkgelegenheid op agrarische bedrijven al jaren daalt en het inkomen van veel boeren onder druk staat.

Hoe ziet het Nederlandse platteland er uit over vijftig jaar? Bestaat dan nog steeds het grootste deel uit landbouwgrond, terwijl er juist meer ruimte nodig is voor wateropvang, natuur en recreatie? Kan er dan een landbouw zijn zonder desastreuze effecten op landschap en natuur? En: wie moet er gaan betalen: de natuur, de boer of wij als consument.

Wat voor platteland willen we?

Als prikkelende sprekers en muzikanten zullen optreden: Theunis Piersma en Sytze Pruiksma (Kening fan 'e Greide), Krijn Poppe (Wageningen Economic Research), Bas Eickhout (Europarlementariër GroenLinks) en Titia Wolterbeek (SoortenNL en De Vlinderstichting).

Kijk voor het volledige programma en opgave voor het symposium op http://www.heimansenthijssestichting.nl . De kosten zijn 15 euro.
Het symposium heeft plaats in de Leeuwenbergh, Servaasbolwerk 1a, 3512 NK Utrecht.

Boterbloemen en nog eens boterbloemen

door Joop de Wilde

Wie kent niet de boterbloem? Iedereen kent de boterbloem! Maar de ene boterbloem is de andere niet. Om er een paar te noemen: Scherpe boterbloem, Kruipende boterbloem, Knolboterbloem, Behaarde boterbloem, Egelboterbloem, Grote boterbloem, Blaartrekkende boterbloem ….. En er zijn er nog meer.

Misschien duizelt het je nu. Je kunt natuurlijk de flora pakken en gezagsgetrouw alle sleutels langs fietsen en dan vind je absoluut de juiste soort. Gelukkig kun je aan de hand van een paar veldkenmerken al snel een grove scheiding maken waardoor de keus iets makkelijker wordt.

Kijk eerst even naar de kelkbladen, die onder de gele kroonbladeren zitten. Sluiten die aan op de kelkbodem of zijn ze teruggeslagen. Als ze teruggeslagen zijn, blijven er nog drie soorten over: Blaartrekkende boterbloem, Knolboterbloem en Behaarde boterbloem. Als je dan aan de voet van de plant een knolvormige verdikking ziet dan hebben we te maken met de Knolboterbloem. Als er geen knolvormige verdikking is en de plant heeft afstaande beharing, dan is het de Behaarde boterbloem. Is de plant vrijwel kaal en zonder verdikking aan de voet, dan gaat het om de Blaartrekkende boterbloem.

Let op, het gaat om veldkenmerken! Voor een echte determinatie moeten toch de determineersleutels uit de flora gevolgd worden.

De Knolboterbloem en de Behaarde boterbloem zijn niet de meest voorkomende boterbloemsoorten. De Blaartrekkende boterbloem tref je vaker aan, vooral in wat drassige gebieden.

Tijd om te gaan kijken naar boterbloemen die geen teruggeslagen kelkbladen hebben. De algemeenste soorten, die je bijna in elke wegberm vindt, zijn de Scherpe boterbloem en de Kruipende boterbloem. Met een loepje zijn de twee soorten, aan de hand van een belangrijk veldkenmerk, goed uit elkaar te houden. De kruipende boterbloem heeft een gegroefde bloemstengel en de Scherpe boterbloem heeft een rol/ronde bloemstengel.

Beide soorten hebben bladeren die handvormig gedeeld zijn. Maar bij de Kruipende boterbloem zijn er bladeren op een steeltje en die zal je bij de Scherpe boterbloem niet vinden.

Het is niet de bedoeling om alle boterbloemsoorten hier (tot in detail) te bespreken. Laten we afsluiten met een soort die vooral in nattere gebieden vaak aangetroffen wordt en makkelijk van de andere soorten is te onderscheiden: de Egelboterbloem. Als je de bloem ziet zegt iedereen onmiddellijk: “Een boterbloem.” De bloempjes zijn echter duidelijk kleiner dan van de bekende boterbloemen zoals de Scherpe boterbloem en de Kruipende boterbloem.

Toch weet je onmiddellijk dat het om een andere soort gaat. Even kijken naar het blad en je weet het absoluut zeker. De Egelboterbloem heeft geen gedeelde bladeren maar lancetvormige, ongedeelde bladeren.

Veel plezier met deze botergele familie.

De Egelboterbloem heeft lancetvormige bladeren. De meeste andere boterbloemen hebben gedeelde bladeren. De bloemen van de Egelboterbloem zijn ook kleiner, fijner in voorkomen.

Als we teruggeslagen kelkbladen zien gaat het om de Blaartrekkende boterbloem, de Knolboterbloem of de Behaarde boterbloem.

De oorworm wil graag een andere naam.

Oorwormen kennen we allemaal wel. Maar deze toch wat enge beestjes verdienen eigenlijk een sympathiekere naam. Want in onze oren worden ze nooit aangetroffen en op wormen lijken ze in de verste verte niet.
We vinden een oorworm een beetje een engerd door de grote tang aan zijn achterlijf. Het insect (want dat is de oorworm natuurlijk) kan hier echter alleen maar mee dreigen. Door zijn forceps (schaar) omhoog in de lucht te steken hoopt hij zijn belagers af te schrikken. Hij heeft erg veel vijanden, juist omdat hij totaal hulpeloos is. Hij kan niet steken of bijten, hoe goed hij ook zijn best doet om de schijn op te houden.
Een oorworm is een vredelievend dier dat houdt van lichamelijk contact. Dat contact zoekt hij bij zijn soortgenoten, maar ook kruipt hij graag in dichte graspollen of lekker nauwe spleetjes in hout of tussen stenen. Of tussen de dicht op elkaar gepakte bloemblaadjes van een dahlia in een vaas bij u thuis op tafel. *Thigmotroop* (aanrakingsminnend) noemen we oorwormen daarom.
In uw tuin eet de oorworm (onder andere) die hinderlijke bladluizen op. Hinderlijk? De bladluis komt de volgende keer aan bod!

Animalia – Arthropoda (geleedpotigen) – Hexapoda (zespotigen) – Insecta (insecten) - Dermaptera (huidvleugeligen) - Forficulidae (oorwormen) - *Forficula auricularia* (gewone oorworm).

Foto's: boven en onder: www.growveg.co.uk, midden: Tom Oates, https://commons.wikimedia.org

Deze pagina is er een uit een serie, gemaakt door Janine Mariën. Zij werkt aan de afdeling dierecologie van de VU in Amsterdam. Zij werkt vooral met ongewervelde (bodem)dieren, en wat voor hen de gevolgen zijn van stressfactoren als bijvoorbeeld bodemvervuiling en klimaatverandering. Janine gebruikt voor haar collages platen uit natuurkalenders. Zo maakt zij van 'oude dieren' weer 'nieuwe dieren'. Vooral insecten en bodemdieren als springstaarten en pissebedden. Dieren die zij in haar werk leerde kennen.

Dagje Zandvoortse duinen

door Arie van den Bremer

Ik kon mee met de plantenwerkgroep van IVN Barneveld naar een plek in de duinen bij Zandvoort. Zo'n kans laat ik niet gaan want ik weet er totaal de weg niet. We kwamen in een gebied waar vroeger in de dalen moestuinen werden aangelegd. Het heet Zeedorpenlandschap Zuidduinen te Zandvoort.
Het is het grootste restant van een duingebied dat is verbonden met de eeuwenoude Zandvoortse zeedorpencultuur. De karakteristieke zeedorpenvegetatie is hier rijk ontwikkeld. We vonden er bijvoorbeeld Blaassilene, Nachtsilene, Oorsilene en Kegelsilene. Een erg leuk gezicht. Maar door de ontwatering wordt het er te droog en bemesten mag niet meer van het Duinwaterleidingbedrijf.
Wat onmiddellijk opvalt is dat er bijna geen vegetatie meer is. Alles wordt door de damherten weggevreten. Echt heel erg. Maar er waren ook leuke dingen. De vondst van een Julikever (Polyphylla fullo). De op een na grootste kever van Nederland die alleen in de duinen voorkomt. Nog groter is het Vliegend hert.
De kever bezit een goed herkenbare, gemarmerde tekening van zwart-bruin met wit of geel. Vrouwtjes zijn meestal groter, mannetjes hebben grote gevederde antennes. De larve eet wortels van grassen en ontwikkelt zich in drie à vier jaar tot een kever, die bijna vier centimeter groot kan worden.
De julikever heeft een voorkeur voor zandachtig naaldbos en eet dennennaalden. Vliegt van de schemering tot middernacht, zit overdag stil. Bij bedreiging of aanraken maken ze een hard, knarsend geluid, waarschijnlijk om belagers af te leiden. Het verspreidingsgebied van de julikever is zuidelijk Midden-Europa, de Kaukasus en Noord-Afrika. In Noord-Duitsland en Nederland is de soort inmiddels zeldzaam doordat zijn leefgebied te sterk is aangetast. Ook bijzonder was dat de vossen uit je hand eten. Er stonden er twee voor mijn neus. Dat was erg leuk.
Het gebied is openbaar en te bereiken via het parkeerwachtershuisje aan het Ir. G. Friedhoffplein.

Valse start aanpak Japanse duizendknoop

De aannemers die het in Amersfoort in opdracht van de gemeente op zich hebben genomen de Japanse Duizendknoop te beteugelen hebben flinke steken laten vallen. Zo zijn losse stengelstukken van deze plant op verschillende plekken achtergebleven en soms in oppervlaktewater terechtgekomen. De plant kan daar makkelijk nieuwe wortels groeien. De gemeente heeft van hen geëist secuurder te werken.

De Japanse duizendknoop is een prachtige plant, maar tevens een alles verdringende woekeraar.

Juist de wortels vormen het probleem. Ze woekeren tot wel twee meter diep almaar door en laten zich door niets tegen houden. Dit betekent dat deze plant in het groen andere planten verdringt. Als dat maar lang genoeg voortgaat blijven er geen inheemse planten over.

De wortels laten zich niet tegenhouden door steen, asfalt en beton. Ze groeien door alles heen, beschadigen riolen en funderingen van woningen. In Engeland worden woningen vanwege de 'Japanese knotweed' onverkoopbaar. Huizen raken beschadigd, banken weigeren hypotheken te verlenen. Hele buurten dreigen onleefbaar te worden. Wel ontstaan er honderden bedrijfjes die de duizendknoop aan willen pakken.

Ook Amersfoort maakt dit jaar serieus werk van de bestrijding. In grote lijnen zijn er drie methoden. De eerste is rooien en dat vele jaren volhouden om de plant uit te putten. Verdergaand is het verwijderen van de wortels. Dat is eenmalig en afdoende, maar ook een enorme operatie. Er moet immers heel veel grond worden afgevoerd, en vervangen door schone grond.

Na veel weerstand, met name van GroenLinks, kiest Amersfoort nu voor de gifmethode, maar dan wel op een individuele manier. Plant voor plant wordt handmatig met glyfosaat, ook wel Round Up, geïnjecteerd in de stengel. Dit gebeurt op het moment dat de plant begint te verwelken en zijn sappen uit bladeren en stengel terugtrekt. Het gif lift dan mee met de neerwaartse sapstroom tot diep in de wortels.

Het is een heidens karwei: honderdduizenden planten worden stuk voor stuk behandeld. En ideaal is het natuurlijk niet. Ten eerste moet maar worden afgewacht wat het resultaat is. In de tweede plaats komt er gif in de bodem terecht, en het is nog de vraag wat dit precies voor gevolgen heeft.

LABRIE heeft voor elke schilderklus, de juiste verfbus!
LABRIE
verf - behang - glas
kunstschildersmaterialen
Leusderweg 113-115 * Amersfoort *
Tel: 033 461 37 77

Natuurwinkel Amersfoort
EEN WAAR PARADIJS VOOR DE BIO-LIEFHEBBER !
Van alle biomarkten thuis!
Aardappelen, groenten, fruit en geitenkaas uit de streek.
Maar ook vers afgebakken Vlaams brood en kleinbrood.
EN 'NATUURLIJK' NOG VEEL MEER!
Bio voor de complete maaltijd en voor milieuvriendelijke was- en reinigingsmiddelen, verzorgingsproducten, cosmetica, etc.
Bijzonder uitgebreid assortiment biowijnen, met wijnen die het omfietsen waard zijn!
natuur WINKEL
Leusderweg 27,
3811 NK Amersfoort
tel 033-4622432,
fax 033-4622564
e-mail:
nawiamersfoort@gmail.com
Openingstijden;
ma t/m vr 8.00 -19.00
za 8.00 -18.00

Sandd
Port betaald
Port payé

INDIEN ONBESTELBAAR:
VAN OSTADEPLEIN 23, 3817 PK AMERSFOORT

Nacht van de Nacht

Dit jaar heeft de Nacht van de Nacht, de dertiende editie, plaats op zaterdag 28 oktober. Een groot deel van de organisatie wordt uitgevoerd door de provinciale Natuur- en Milieufederaties. Er zijn honderden activiteiten door het hele land.
Organisaties in de provincie Utrecht die mee willen doen kunnen zich melden via email: m.bleijenberg@nmu.nl .
Volop informatie is te vinden op de website www.nachtvandenacht.nl . Hier staan de evenementen op een rij.

Dit kunnen we weer verwachten: groepen kieviten en goudplevieren in Eemland en Arkemheen.

IVN

Het IVN, Instituut voor natuur- en milieu-educatie en duurzaamheid, is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer (kennis over) natuur en een betere kwaliteit van het milieu.
Verspreid over Nederland heeft het IVN zo'n 170 plaatselijke afdelingen en een aantal regionale consulentschappen. Meer dan 25.000 leden zetten zich actief in voor de natuur en het milieu door middel van allerlei voorlichtende en educatieve activiteiten.
Minimum bedragen contributie: actief lid € 24,-, gezinslid € 5,-, donateur € 10,- en jeugdlid € 12,-.
Uitgaven: vier maal per jaar het landelijke blad Mens en natuur. Plus vier maal per jaar de lokale uitgave De Natuurkijker. Plus digitale nieuwsbrieven, ook onder de naam De Natuurkijker.
Voorzitter Ruud van Nus Tel. 033 - 462 30 11 E-mail ruudvannus@live.nl
Meer informatie: www.ivnamersfoort.nl

Het IVN en de KNNV samen hebben werkgroepen op de gebieden van vogels, planteninventarisatie, natuurwandelingen, lezingen, vleermuizen, cursussen, duurzaamheid, kinderen, ruimtelijke ordening, fotografie, bomen knotten en werken in de natuur.

KNNV

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) is een vereniging voor veldbiologie en houdt zich actief bezig met natuurbeleving, natuurstudie en natuurbescherming. Jong en oud kunnen er terecht. Onder de leden zowel vakmensen als liefhebbers die meer willen weten.
De KNNV verzorgt excursies, kampen, reizen, lezingen en inventariseert natuurgebieden. Leden ontvangen het verenigingsblad Natura dat vier keer per jaar verschijnt, met informatieve artikelen over natuur, natuurbescherming, boekbesprekingen en nieuws uit de vereniging. KNNV- leden krijgen kortingen op boeken uit de eigen KNNV-Uitgeverij.
Het lidmaatschap van de vereniging kost 28 euro per jaar voor leden en 14 euro voor huisgenootleden. Donateurs betalen minimaal 10 euro per jaar. Uitgaven: vier maal per jaar het landelijke blad Natura. Plus vier maal per jaar de lokale uitgave De Natuurkijker. Plus digitale nieuwsbrieven, ook onder de naam De Natuurkijker.
Voorzitter: Joop de Wilde Tel. 033 494 21 26 E-mail: jdewilde@euronet.nl
Meer informatie: www5.knnv.nl/amersfoort.